

СОВЕТ
Салаушского сельского поселения
Агрывского муниципального района
Республики Татарстан

Татарстан Республикасы
Әгерже муниципаль районы
Салагыш авыл жирлеге
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

КАРАР

19.08.2024

Салагыш авылы

№ 47-1

Татарстан Республикасы Әгерже
муниципаль районының Салагыш авыл
жирлегендә гражданнар мөрәҗәгатьләрен
кару тәртибе турында Нигезләмәне раслау
хакында

«Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 06.10.2003 елның 131-ФЗ номерлы Федераль законы, «Россия
Федерацияндә гражданнарның мөрәҗәгатьләрен кару тәртибе турында»
02.05.2006 елның 59-ФЗ номерлы Федераль законы, «Татарстан Республикасында
жирле үзидарә турында» 28.07.2004 елның 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы
Законы, Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының «Салагыш авыл
жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Әгерже
муниципаль районының Салагыш авыл жирлеге Советы карар чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының Салагыш авыл
жирлегендә гражданнарның мөрәҗәгатьләрен кару тәртибе турында күшымтада
бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Элеге каарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә
Татарстан Республикасының веб-адрес буенча хокукый мәгълүматның рәсми
порталында хәбәр итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru> hәм Татарстан Республикасы
Әгерже муниципаль районының веб-адрес буенча портал составында Әгерже
муниципаль районының рәсми сайтына урнаштырырга: <https://agryz.tatarstan.ru>,
шулай ук Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының Салагыш авыл
жирлеге жирле үзидарә органнары территорияндә урнашкан маxус мәгълүмат
стендында халыкка житкерергә.

3. Элеге каар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

4. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Совет рәисе,
Авыл жирлеге башлыгы

М.М.Мухамадиев

Татарстан Республикасы Эгерже
муниципаль районның Салагыш авыл жирлеге
Советының 2024 елның
19 августының 47-1 номерлы карарына күштимта

Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районның Салагыш авыл жирлегендә гражданинан мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Нигезләмәнең гамәлдә булуы, федераль конституциячел законнарда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле мөрәжәгатьләрдән тыш, гражданинның барлык мөрәжәгатьләренә кагыла.

1.2. Элеге Нигезләмә белән билгеләнгән гражданинның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе күрсәтелгән органнар, вазыйфаи затлар тарафыннан гражданин берләшмәләренең, шул исәптән юридик затларның мөрәжәгатьләрен карауга бәйле хокук мөнәсәбәтләренә, шулай ук гражданин, гражданин берләшмәләренең, шул исәптән гавами әһәмиятле вазыйфаларны үтәүче юридик затларның мөрәжәгатьләрен карауга бәйле хокук мөнәсәбәтләренә, муниципаль учреждениеләрнең, башка оешмаларның һәм аларның вазыйфаи затларының мөрәжәгатьләрен карауга бәйле хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

1.3. Йәр граждан шәхсән яисә үз вәкиле аша мөрәжәгать итәргә, шулай ук индивидуаль һәм коллектив мөрәжәгатьләр, шул исәптән юридик затлар мөрәжәгатьләрен дә кертеп, Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районның Салагыш авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарына, Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районның Салагыш авыл жирлегенең жирле үзидарә органнары вазыйфаи затларына мөрәжәгать итәргә хокуклы.

1.4. Гражданин мөрәжәгатькә хокукны ирекле рәвештә гамәлгә ашыралар. Мөрәжәгатькә хокукны гамәлгә ашыру башка затларның хокукларын һәм ирекләрен бозмаска тиеш.

1.5. Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төп төшенчәләр «Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 12 маенданы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла..

1.6. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районның Салагыш авыл жирлегенең жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар үз компетенцияләре чикләрендә гражданнарының мөрәжәгатьләрен кабул итәргә, аларны «Россия Федерациясе гражданнарының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 02 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба - Федераль закон) «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 12 маенданы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы (алга таба - Татарстан

Республикасы Законы) һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә һәм срекларда карага, тиешле чаралар күрергә, дәлилле жаваплар бирергә тиеш.

2. Гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау эшен оештыру

2.1. Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районның Салагыш авыл жирлегенең жирле үзидарә органнары (алга таба - жирле үзидарә органнары) һәм Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль района Салагыш авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарының вазыйфай затлары (алга таба - вазыйфай затлар) гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау буенча эшне оештырырга, мөрәҗәгатьләрне объектив, һәръяклап һәм үз вакытында карауны, гражданнарны вазыйфай затлар тарафыннан шәхси кабул итүне, гражданнар мөрәҗәгатьләренең асылы буенча караглар кабул итәргә хокуклы затлар тәэммин итәргә тиеш.

2.2. Гражданнар мөрәҗәгатьләре буенча эшләр башка эш башкарудан аерым алыш барыла.

Гражданнар үз мөрәҗәгатьләрен карау өчен тапшыралар:

шәхсән жирле үзидарә органына;

Эгерже муниципаль района Салагыш авыл жирлеге башкарма комитетының жирле үзидарә органы адресына почта юлламасы белән;

гражданнарны шәхси кабул итү барышында;

жирле үзидарә органы телефоны буенча факсимиль элемтә каналлары буенча 8(85551) 3-74-34;

«интернет-кабул итү» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Эгерже муниципаль района порталында;

жирле үзидарә органы билгеләгән электрон почта адресына.

2.3. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфай затларга язма яисә телдән формада бәян ителгән барлык мөрәҗәгатьләр, шулай ук гражданнарының почта, телефон, телеграф яисә башка юл белән алынган мөрәҗәгатьләре билгеләнгән тәртиптә теркәлә.

2.4. Язма мөрәҗәгать жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка кергән вакыттан алыш өч көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

2.5. Жирле үзидарә органнары үзләре махсус төзи торган структур бүлекчәләр яисә эшчәнлекләре тиешле нигезләмәләр белән билгеләнә торган махсус билгеләнгән затлар аша гражданнар мөрәҗәгатьләрен кабул итүне оештыралар.

3. Гражданнар мөрәҗәгатьләре буенча эшләрнең ведомствога буйсынуы

3.1. Граждан язма мөрәҗәгатьне мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән органга яисә вазыйфай затка жибәрә.

3.2. Гражданнарының мөрәҗәгатьләре жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар тарафыннан үз компетенцияләре нигезендә карала.

3.3. Әлеге жирле үзидарәнен әлеге органы яисә вазыйфай зат компетенциясенә кермәгән мәсьәләләрне үз эченә алган язма мөрәҗәгать Федераль законның 11 статьясындагы 4 өлешендә һәм Татарстан Республикасы Законының 4 статьясындагы 4 өлешендә курсәтелгән очраклардан тыш, мөрәҗәгать юллаган гражданга хәбәр итеп, мөрәҗәгать юллаган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә

кергэн тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затка тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затка теркәлгән көннән жиде көн эчендә юллана.

3.4. Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсъәләләрне хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яисә вазыйфаи затлар компетенциясенә керсә, мөрәжәгатьнең күчermәсе теркәлгән көннән алыш жиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфаи затларга жибәрелә.

3.5. Карап өчен шикаятьне карапга һәм гамәлләренә (яисә гамәл кылмавына) шикаять белдерелгән дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка жибәрү тыела.

3.6. Элеге Нигезләмәнең 3.4 пунктында каралган тыю нигезендә шикаятьне дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә мөрәжәгатьтә куелган мәсъәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган вазыйфаи затка карап өчен жибәрү мөмкин булмаган очракта, шикаять гражданга кире кайтарыла һәм аның тиешле карапга яисә гамәленә (гамәл кылмавына) билгеләнгән тәртиптә судка шикаять бирү хокукуы аңлатыла.

4. Мөрәжәгатьне караганда гражданның хокуклары

4.1. Мөрәжәгать жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат тарафыннан караганда граждан хокуклы:

1) мөрәжәгатьне караучы затка дәлилләрне шәхсән үзе бәян итәргә;

2) жирле үзидарә органының тиешле структур бүлекчәсенәндә яисә тиешле вазыйфаи заттан язма мөрәжәгатьне теркәү турында, шулай ук аны карап сроклары турында телдән (шул исәптән телефон аша) яисә электрон рәвештә мәгълүмат алышра;

3) мөрәжәгатьне кабул иткән органның вәкаләтле заты (вазыйфаи заты) тарафыннан мөрәжәгатьнең граждан тарафыннан тапшырылган икенче нөсхәсенә датасы һәм номеры күрсәтелгән имза кую юлы белән язма мөрәжәгатьне кабул итү фактын таныклауга;

4) өстәмә документлар һәм материаллар тапшырырга яки аларны таләп итү турындагы үтенеч белән, шул исәптән электрон рәвештә дә мөрәжәгать итәргә;

5) әгәр бу башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылмаса һәм күрсәтелгән документларда һәм материалларда дәүләт сере яисә федераль закон белән саклана торган башка сер булыш торучы белешмәләр булмаса, мөрәжәгатьне карауга кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышырга;

6) мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язма жавап алышра, Федераль законның 11 статьясында һәм ТР Законының 4 статьясында күрсәтелгән очраклардан тыш, Э Федераль законның 11 статьясындагы 5.1 өлешендә һәм ТР Законының 4 статьясындагы 5.1 өлешендә каралган очракта, аны бирү турындагы үтенеч белән мөрәжәгать итү нигезендә, - язма мөрәжәгатьне жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи мөрәжәгатьтә куелган мәсъәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган затларга;

7) мөрәжәгать буенча кабул ителгән карапга яисә мөрәжәгатьне Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм

(яисә) суд тәртибендә карауга бәйле рәвештә гамәлгә (гамәл кылмавына) шикаять белән мөрәжәгать итәргә;

8) мөрәжәгатьне карауны туктату турында гариза белән мөрәжәгать итәргә.

4.2. Гражданнар жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфай затларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә, туган телдә яисә Россия Федерациясе халыкларының үзләре белгән теләсә кайсы телендә мөрәжәгать итәргә хокуклы. Гражданнарының тәкъдимнәренә, гаризаларына, шикаятыләренә җаваплар мөрәжәгать телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә җавап бируга мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасы дәүләт телләре кулланыла.

5. Гражданның мөрәжәгатенә бәйле рәвештә аның иминлеге гарантияләре

5.1. Күрсәтелгән органнарының яки вазыйфай затның эшчәнлеген тәнкыйтьләп жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка мөрәжәгать иткәнгә йә үз хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен йә башка затларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торғызыу яисә яклау максатларында гражданны өзәрлекләү тыела.

5.2. Мөрәжәгатьне караганда мөрәжәгаттәге белешмәләрне, шулай ук гражданың хосусый тормышына кагылышлы белешмәләрне аның ризалыгыннан башка тарату рөхсәт ителми. Мөрәжәгаттә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка язма мөрәжәгать жибәрү мөрәжәгаттәге белешмәләрне тарату була алмый.

6. Язма мөрәжәгатькә таләпләр

6.1. Граждан үзенең язма мөрәжәгатендә мәжбүри рәвештә яки язма мөрәжәгать жибәргән жирле үзидарә органының исемен, яки тиешле вазыйфай затның фамилиясен, исемен, атасының исемен, йә тиешле затның вазыйфасын, шулай ук үзенең фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңғысы - булган очракта), җавап жибәрелергә тиешле почта адресын, мөрәжәгатьнең адресын күрсәтә, асылын бәян итә: тәкъдимнәрне, гаризаларны яисә шикаятыләрне, шәхси имзасын һәм датасын куя.

6.2. Кирәк булган очракта граждан үз дәлилләрен раслап язма мөрәжәгатькә документларны һәм материалларны йә аларның күчермәләрен теркәп куя.

6.3. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка электрон документ рәвешендә кергән мөрәжәгать Федераль законда һәм Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгаттә граждан мәжбүри тәртиптә үзенең фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңғысы - булган очракта) күрсәтә, шулай ук электрон почта адресын күрсәтә йә мөрәжәгатьне адреслаштыру турында җавап, хәбәрнамә жибәрелергә тиешле бердәм порталда Шәхси кабинет адресыннан (универсал идентификаторыннан) файдалана. Граждан мондый мөрәжәгатькә кирәклे документларны һәм материалларны электрон рәвештә теркәргә хокуклы.

7. Мөрәжәгатьне карауга кабул итүнең мәжбүрилеге

7.1. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка аларның компетенциясе нигезендә кергән мөрәжәгать мәжбүри рәвештә карапырга тиеш.

7.2. Кирәк булган очракта мөрәжәгатьне караган жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат мөрәжәгатьне урынга чыгып карауны тәэммин итә ала.

8. Мөрәжәгатьне карау

8.1. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат:

1) мөрәжәгатьне объектив, һәрьяклап һәм вакытында карауны тәэммин итә, кирәк булганда-мөрәжәгать жибергән граждан катнашында;

2) мөрәжәгатьне карау өчен башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан һәм башка вазыйфай затлардан, судлардан, сорая алу органнарыннан һәм алдан тикшерү органнарыннан тыш, кирәkle документларны һәм материалларны, шул исәптән электрон рәвештә, соратып ала,;

3) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торғызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

4) мөрәжәгаттә куелган сорауларның асылы буенча язма жавап бирә, моңа Федераль законның 11 статьясында һәм ТР Законының 4 статьясында күрсәтелгән очраклар керми.;

5) гражданга аның мөрәжәгатен карау өчен башка дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә аларның компетенциясе нигезендә башка вазыйфай затка жиберү турында хәбәр итә.

8.2. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат мөрәжәгатьне караучы дәүләт органының, жирле үзидарә органының яисә вазыйфай затның билгеләнгән тәртиптә жиберелгән гарызномәсе буенча 15 көн эчендә мөрәжәгатьне карау өчен кирәkle документларны һәм материалларны тапшырырга тиеш, моңа дәүләт серен яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итә торган белешмәләре булган һәм бирүнөң маҳсус тәртибе билгеләнгән документлар һәм материаллар керми..

8.3. Мөрәжәгатькә жавап жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфай зат яисә моңа вәкаләтле зат тарафыннан имзала.

8.4. Мөрәжәгатькә жавап электрон документ рәвешендә жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка электрон документ рәвешендә кергән мөрәжәгаттә күрсәтелгән электрон почта адресына яисә гражданның шәхси Кабинеты адресына (универсал идентификаторына) аннан файдаланганда Бердәм порталда һәм язма рәвештә жирле үзидарә органына кергән мөрәжәгаттә күрсәтелгән почта адресына жиберелә. үзидарәгә яисә язма рәвештә вазыйфай затка. Моннан тыш, жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка кергән, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагыла торган тәкъдим, гариза яисә шикаять булган мөрәжәгатькә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карарына шикаять белдерелгән мөрәжәгатькә, жавапка, шул исәптән суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатып, Федераль законның 6 статьясындагы 2 өлеше һәм Татарстан Республикасы Законының 9 статьясындагы 2 өлеше таләпләрен үтәгән килеш «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Әгерже

муниципаль районнының ресми сайтында Салагыш авыл жирлеге битендә «гражданнар мөрәжәгатьләре» бүлегендә урнаштырылырга мөмкин.

9. Язма мөрәжәгатьне карау сроклары

9.1. Уз компетенцияләре нигезендә жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка кергән язма мөрәжәгать язма мөрәжәгать теркәлгән көннән алыш 30 көн эчендә карала.

9.2. Аерым очракларда, шулай ук «Россия Федерациясендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 02 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешендә һәм «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 12 маенданы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 10 статьясындагы 1 өлешендә каралган гарызnamәне жибәргән очракта, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат яки ул мөрәжәгатьне жибәргән гражданны карау срокын озайту турында хәбәр итеп, мөрәжәгатьне карау срокын кимендә 30 көнгә озайтырга хокуклы.

10. Гражданнарны шәхсән кабул итү

10.1. Жирле үзидарә органнарында гражданнарны аларның житәкчеләре һәм шунда вәкаләтле затлар кабул итә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат гражданнарга житкерелә. Гражданнарны кабул итү урыны, кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр, гражданнарны кабул итүгә әзерлек өчен жаваплы вазыйфаи затларның контакт телефоннары турынданы мәгълүмат "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәре аша гражданнарга житкерелә. Күрсәтелгән мәгълүмат шулай ук һәркем өчен мөмкин булган урыннарда жирле үзидарә органнары биналарында урнаштырыла.

10.2. Кабул итүгә язылган һәр гражданга шәхси кабул итү карточкасы тузырыла (1 нче күшымтада билгеләнгән форма), анда: 1) мөрәжәгать итүчененә фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (булган очракта); 2) аның яшәү урыны адресы; 3) кабул итү алыш баручы вазыйфаи затның фамилиясе; 4) башка кирәклө белешмәләр.

10.3. Шәхсән кабул иткәндә граждан аның шәхесен таныклаучы документны күрсәтә.

10.4. Телдән мөрәжәгатьнең эчтәлеге гражданның шәхси кабул итү карточкасына кертелә. Әгәр телдән мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык күренеп торса һәм өстәмә тикшерү таләп ителмәсә, гражданның ризалыгы белән мөрәжәгатькә жавап шәхсән кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин, бу хакта гражданның шәхси кабул итү карточкасына язып куела. Калган очракларда мөрәжәгаттә куелган сорауларның асылы буенча язма жавап бирелә.

10.5. Шәхсән кабул итү барышында кабул ителгән язма мөрәжәгать Федераль закон һәм ТР Законында билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм каралырга тиеш.

10.6. Мөрәжәгаттә хәл ителеше жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат белешмәләре компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булган очракта, гражданга кая һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә кирәклеге анлатыла.

10.7. Шәхсән кабул итү барышында гражданинга мөрәжәгатьне алга таба караудан баш тартылырга мөмкин, әгәр аңа мөрәжәгатьтә қуелган сорауларның асылы буенча элегрәк жавап бирелгән булса.

10.8. Гражданнары шәхси кабул итү өчен билгеләнгән көннәрдә һәм сәгатьләрдә жирле үзидарә органнарында беренче чиратта шәхси кабул итү хокукуына ия булалар:

1) I, II төркем инвалилар һәм (яисә) аларның законлы вәкилләре (ата-аналарның, уллыкка алучыларның берсе, опекун яисә попечитель);

2) Бөек Ватан сугышы ветераннары, Россия Федерациясе Геройлары, Советлар Союзы Геройлары, Дан орденының тулы кавалерлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациясе Геройлары, сугышчан хәрәкәтләр ветераннары;

3) махсус хәрби операциядә катнашучы һәм катнашкан гражданныар һәм махсус хәрби операциядә катнашучы һәм катнашкан гражданныарның гайләләре (гаилә әгъзалары);

4) инвалид балалар, ятим балалар, ата-ана тәрбиясенән мәхрүм калган балалар, ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясенән мәхрүм калган балалар исәбендәге затлар, шулай ук аларның законлы вәкилләре һәм вәкилләре, әгәр алар мондый балаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итүгә һәм яклауга бәйле мәсьәләләр буенча мөрәжәгать итсәләр;

5) өч яшькә кадәрге балалар белән кабул итүгә килгән гражданныар.

6) үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Россия Федерациясе сенаторы, Дәүләт Думасы депутаты.

10.9. Беренче чиратта шәхси кабул итү хокукуына бер үк вакытта берничә граждан ия булган очракта, күрсәтелгән гражданныарны кабул итү аларның шәхси кабул итүгә килү тәртибенә гамәлгә ашырыла.

10.10. Әлеге Нигезләмәнәң 11.8 пунктында күрсәтелгән гражданныар шәхсән кабул иткәндә беренче чиратта шәхси кабул итүгә хокукларын раслый торган документ күрсәтәләр.

11. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданныар мөрәжәгатьләре белән эшләү

11.1. «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында коррупциягә каршы көрәш турында» 2006 елның 4 маенданы 34-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә гражданныар жирле үзидарә органнарына һәм жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына коррупция юнәлеше фактлары буенча мөрәжәгатьләр жибәрергә хокуклы.

11.2. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданныар мөрәжәгатьләре коррупция һәм янап куркытып алу фактлары турында белешмәләр, хезмәт тәртибенә таләпләрне бозу, шулай ук вазыйфаи затлар тарафыннан хезмәт урыныннан явызларча файдалану билгеләре булган башка гамәлләр үз эченә ала.

11.3. Кергэн мөрәжәгатьтә әзерләнә торган, башкарыла торган яисә қылынган хокукка каршы гамәл түрүнда, шулай ук аны әзерләүче, башкаучы яисә қылган зат түрүнда белешмәләр булғанда, мондый мөрәжәгать хокук саклау органнарына.

11.4. Коррупция юнәлешендәге фактлар буенча гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләүче вазыйфаи затлар билгеләнгән тәртиптә хезмәт мәгълүматының һәм конфиденциаль характердагы белешмәләрнең сакланышы өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә персональ җаваплылык тоталар.

11.5. Гражданнарның коррупция юнәлеше фактлары буенча мөрәжәгатьләрен караганда, мөрәжәгатьләрдәге белешмәләрне, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләрне аның ризалыгыннан башка тарату рәхсәт ителми. Мөрәжәгатьтәге белешмәләрне фаш итү түгел, карала торган мәсьәләненең барлык шартларын ачыклаганчы мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергэн вазыйфаи затка язма мөрәжәгатьне жибәрү.

11.6. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга кергэн коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнарның мөрәжәгатьләре әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

12. Мөрәжәгатьләрне карау тәртибенен үтәлешен тикшереп тору

12.1. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар үз вәкаләтләре чикләрендә мөрәжәгатьләрне карау тәртибенен һәм срокларының үтәлешен, мөрәжәгатьләргә язма җавапларның жибәрелүен тикшереп торалар, керә торган мөрәжәгатьләрнең әчтәлеген анализлыйлар, гражданнарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпләрен вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрәләр.

13. Гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе түрүндагы законнарны бозган өчен җаваплылык

13.1. «Россия Федерациясе гражданнарның һәм «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре түрүнда» 2003 елның 12 маенданы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе хакында» 2006 елның 02 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль законны бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка ия.

Татарстан Республикасы
Эгерже муниципаль районның
авыл жирлегендә гражданнар
Салагыш мөрәжәгатьләре белән
эшләүнен 2024 елның 19
августындагы 47-1 номерлы
тәртибенә 1 нче кушымта

ГРАЖДАННАРНЫ ШӘХСӘН КАБУЛ ИТҮНЕҢ _____ НОМЕРЛЫ ИСӘП КАРТОЧКАСЫ

Кабул итү датасы "____" ____ 20__ ел

Кабул итү вакыты _____ сөгать _____ мин.

Кабул итү урыны: _____

Кабул итү алыш баручы вазыйфаи затның ФИОсы: _____

Гражданның, оешма вәкиленең ФИОсы	
Яшәү урыны адресы һәм мөрәжәгать итүченең телефоны	
Эш төре, эш урыны	
Сорауның кыскача эчтәлеге	
Йөкләмә (кемгә)	
Үтәү сроклары, озайту турындагы белешмәләр	
Гаризаны карау нәтиҗәләре	